

باشلادیلر ، آرتیق بویوک بویوک سرمایه لره احتیاج حاصل اولدی .
زیرا فردی سرمایه لر بخارله متحرک فابریقلر تاسیسنه ، الکتریک
جهازلری اعمالنه کافی کله مزدی . رصد ، هیئت ، طپوغرافیا ،
جغرافیا و سائریه متعلق علمی آلات ایله طوقومه ، بویامه ، اکه ،
بیجه کی ایشاره مقتضی آلات زراعه ده اوله برر کیشنک ثروتیه
وجوده کتیریه مزدی .

آوروپالیر بو حقیقتی بخار قوتنک کشف اولندی کوندا اعتباراً
آکلادیلر . جمعیتلر ، تعاون شرکتلری ، زراعی سندیکلر ، بانق
نامتی ویردی کمز مالی مؤسسسلر میدانه کتیره رک یر یوزنده کی خزینه لرک
آناختارلری بو صورتله اللرینه کچیردیلر ؛ ارضک دیگر قطعله لرنده کی
ثروت منبعلرینه ده تملک ایتدیلر و مادی اولان بوتون مدیت حاضره نک
اساسی ، کذلک ملتلرک قوت واستقلالنک رکنتی تشکیل ایدن مادی
کندیله رینه حصر ایلدیلر .

شبهه یوقدرکه بو جمعیتلر ، بو شرکتلر آوروپالیرلر شنندو فرلر
تمدید ایتک ، الکتریک ، بخار آلتری اعمال ایتک قدرتی ویرمش ؛
صوکر علوم و معارفک نشر و تعمیننه ، کیمیا و حکمت مباحثک
آیلدیکنه تعمیقنه یول آچمشدر ؛ که بو کونکی دنیانک روحی ،
خیرینک ، شرینک ، سعادتنک ، نکبتنک منبی بودر . نته کم
جلالنک ، جالنک منبی ده بودر .

آرتیق حکمت طبیعیه ، کیمیا مسائلی تجری و تدقیقده یوقدر
ایلری کتیمه دن حاصل اولان نتایجی سردایتمه حاجت کوره میورم .
زیرا بشری ازوب یتیرن محاربه حاضره بزه اونکی بلیغ بر لسان
ایله تبلیغ ایدوب طور میور .

آوروپالیر کندیله رینه تجلی ایدن بوسر سایه سنده در که علملری ،
صنعتلری ، تجارتلری تقسیم اعمال اساسی اوزرینه بنا ایتدیلر .
ایشته تحت البحرلر دن طیاره لره ، قرده اوچان کونا کون واسطه لر دن
دکلری یاران کیلره ، جهنملر قوصان افواه ناریه دن حیاتلر قورتاران
وسائط طبیعیه و ارنجه یه قدر دستکاهلرک وجوده کتیردیکی بوتون
مأثر هب بو اساسک محصولیدر .

آوروپالیر کندیله رینه تجلی ایدن بوسر سایه سنده در که خیرک ،
شرک ، سعادتک ، سفالتک آناختارلری اللرینه کچیره رک انواع
خیر و سعادتدن ایسته دکلری کندیله رینه آیردیلر ؛ کونا کون شر
وسفالتدن ، جور و مظلاندن ده ایسته دکلری دیگر امتلر آره سنده کی
غافلرک باشلرینه یاغیدر دیلر . مدعش یکونلره بالغ اولان سرمایه لر یله
اولهو و سفاهته دالمش امتلر اوزرینه مسلط اولدیلر ، بدایتده
کوستردکلری ظاهری بر طاقم مساعدات ایله کندیله رینی آولامیه
باشلادیلر . اونلرده بو پارلاق آلتونلر قارشوسنده سر سملش بنجه
آغیر آغیر شرائط ، آلتدن قالیلماز تکالیف زنجیرلریه شکارلری
صیم صیقی باغلا دیلر . آله جقلری ده اللرنده کی مهلک ، مخرب وسائط
قهر و تدمیر ایله ضیاع تهلککسندن حمایه ایتدیلر .

ویر کولره اهالی بی صوگ درجه ده ضرورته دوشوردیلر . بو بر کولرک
کافه سی یرلیرک اوزرینه یوکنمشدر . فرانسلر هیچ برشی ویرمزلر .
حتی ۱۹۰۸ سنه میلادیسندن استاتستیکدن اکلاشلدیغنه نظر آیری
اهالینک یدنده بولونان ۲,۵۱۹,۷۸۵ هکتار اراضیدن حکومت
۱۷,۰۰۰,۰۰۰ فرانق آلمشکن فرانسلرک اکلکری ۴۱۵ , ۹۹
هکتار اراضیدن برساتیم بیله آلامشدر . تونسده کی اجنیلر ارباب صنایع
اوزرینه طرح اولونان ویر کولردن هیچ برنی ویرمزلر . آجوق
کندیله رندن بعض مزروعات ایچون عشرک عشری آلتیر .

منافعک فرانسلر انحصاری — فرانسلر تونسیلرک موظف
اولدکلری تکالیفدن هیچ برنی ادا ایتمه دکن باشقه بوتون مصالحه
یالکز بونلرک منفعتی کوزه دیله رک یرلیر خاطره بیله کتیریلر ؛ مثلاً
شنندو فرلر ، شوسلر تاسیس و انشاسی کی تشبثاتی نظر دفته آیرسه ق
کورورزکه بردمیر یول شعبه سی تمید ایتیلک ، یا خود بر شوسه آچیلق
ایچون نامتاهی پاره صرف اولنور . مقصد ایسه ، بر قاج فرانسلرک
منفعت خصوصیه سنه خدمتدن عبارتدر . ایسترسه بوتشبت بوتون
تونسیلرک ضررینه اولسون .

مجلس شورا . — ۱۳۲۹ سنه هجریه سنده فرانسلر تونسده
بر مجلس شورا وجوده کتیردیلر . بو مجلس فرانسه نایب حکومتیه
کاملآ فرانسلر اولان دوائر ناظرلر دن ، برده او توز سکزی تونسده
مقیم فرانسلردن و اون بشی یری اهالیدن منتخب اعضادن مرکبدر .
بونلری طوغرودن طوغرویه حکومت انتخاب ایدر . شورادن مقصد
مستعمره جیلکک متبادیاً ایلری کتیمسنی تأمین ایدمک لایحه لری
عرض ایتکدن عبارت اولوب شتون و مصالح مملکته باققی صلاحیتی
داخلنده دکلدر . بو جهت فرانسلر مأمورلرینک امتیازاتندن در .
جزا زده ده بوکا بکنزر بر مجلس شورا واردر . اوراده کی فرانسلر
وکیللری کندیله رینی انتخاب ایدرلر . لکن اهالینک وکیللری دینیلن
اشخاصه کلنجه بونلر آزلقلریله برابر طوغرودن طوغرویه حکومتجه
تعیین اولنورلر .
شیخ صالح الشریف

عالم اسلام

خسته لقلری و چاره لری

مردمان رنقاری سرمدک :

معلومدر که اسکی دورلرده بشریتک احتیاجاتی محدود ایدی ؛
تکاملنه خدمت ایدمک صنایع خصوصنده کی مطالبی ده او نسبتده آزدی .
ولناکه انسانلر بخار و الکتریک قوتلری کندی خدمتلرنده استفاده

شاید ائتلاف حکومتاری کند و بزرگواران استقرض طلبنده بولونان ملترک بو باره بی مملکتلرینک ایستقامت و اصلاحی، اسباب قوت احضاری کی خصوصاته، صرف ایده جگنی بیلسه یدیله هیچ بر مستقره برسانیم بیله ویرمز لردی . لکن بو حکومتلر بیلمش و دائماً بیلرلر که بو قافل شرق ملتراری، اوزر لرنده کی اولو طویراغنی سیلکوب قالمقدن چوق اوزا قدرلر . حقیر بر طاقم لذاند ، بیسی بر بیغین اذواق ایله اویلا بامقدن نافع، علوی مقاصد آرقه سنده یوروله یه وقت بوله مازلر . بونک ایچون شرق امراسی ، خصوصیه بو امرانک مسرف و مسلمان اولانلری آره سنه بر طرفدن سیمسارلری ، دیگر طرفدن دسیسه لر بی یایدیلر . او واسطه ایله بو امرانک عقللری آلدیلر . نظرلری طریق رشد و سداددن بوستون جویردیله . حظوظ حیوانیه لرینک غیر مشروع یولردن استیغافنی تسهیل ایتدیله . اولرده بو اوغورده مملکتلری ده ، ملتراری ده ، استقلاللری ده فدا ایتدیله . عجباً دیار مصرک خدیو اسماعیل پاشا، بلاذیرانک محمد علی شاه ، مرا کشک ده اوراده کی بعض سلطانلر طرفدن ایدیلن استقرضلر سببیه نه الیم نکیتلره اوغرادینی قارئین کرام بیلمز لرمی ؟ ائتلاف حکومتلری اوزنکین مملکتلری اولامق ، اوزنکین مملکتلرده یاشایان غافل ، سفیه ملترک استقلالنی بتریمک ایچون بووردیکی بورجلی بر طوزاق اتخاذا ایتدیله می ؟ اوت ، مصر اسماعیلک سفاهی ایله کتدی . مغرب اقصا حکومتک بر جلی ده سلطان محمدک بورجلی یوزندن بیقیددی . سوکرا انگلیز و روس نفوذی ایران مملکتلرنده صناجش اولدقلری باره لرك آرقه سنندن یورومه یه باشلادی . اگر جناب حقک دولت علیه عنایتی یتیشهرک خلافت عظمایک بو سوک مدجانی ائتلاف حکومتلرینک مکرندن تخلص ایچون محاربه حاضره بی تعجیل ایتمش اولماسه یدی ، اللهه صوری بر استقلالک تظاهر اتندن باشقه بر شی قالمز دی . لکن اللهک اسلامه و مسلمانلره اولان مرحمتی دولت علیه بی دشمنلرک دوشوندکلری ، قوزدقلری ورطه دن صیانت ایتدی .

بو تعاون شرکتلریله اقتصادی سندیقلرک وجودندن حصوله کن نتایجی تفصیله حاجت کورمه میورم . زیرا دیگر ملتر بونلرک منافعی رأی العین کوردکلری کی انگلیز پاره سنک اوقدر قوت وسطوت صاحبی بولونان خصم لرینه قارشو محاربه حاضره نه لر جویردیکنی بزرده کوردک . اوت ، انگلیزلر کچن سنه رومانیاده کی بغدایله اونک هم اعظمی صائین آلدینی کی ؛ بو کونده ، آلمانلری آخلقدن اولدورمک مقصدیه ، مملکتلرنده بیجکه ، ایچجکه متعلق نه وارسه بیسی صائین آلق ایچون بیطرف حکومتلره مذا کره یه قالمیشور . واقعا انگلیزلرک بو اقتصادی سلاحی خصم لرینک جان آله حق رینه توجیه ایده بیلوب ایده میه جکلری شایان نظر در . زیرا اقتصادی آلمانیا علمی و عسکرکی تفوقیه دنیا بی حیرت لرده بر اقدینی کی قدرت وانتظام مالیه یه ده کثاته دهشت ویردی . کورمیور میسکز : آلمان

استقرضات داخلیه سی اوراده کی ثروتک تخمینلرک بو سوتون فوقده اولدینی کوستردی . عجباً بشیور میلیون لیرایه بالغ اولان سوک استقرض داخلینک مملکتده کی شرکتلر طرفدن بر قچ کون طرفنده حکومته تقدیم اولدینی کورمک هانکی نظری دهشت ایچنده بر اقاوا ؛ بناء علیه شرکتلرینک ، مالی مؤسسه لرینک ثروتی ، سلاح اقتصادی لرینک قدرتی بودرجه لره وارن بر ماتی قهر ایتمک ؛ اسلحه ناریه ایله اولیوب ده اسلحه اقتصادیه ایله صلحه مجبور ایلک انگلیزلر ایچون قولای برایش دکدر .

سلاح اقتصادی محاربه لرده نه لر یاه بیلدیکنی و بو فووتک قیمتی بیله مهین ، کینی ادراک ایده مهین ملتراری قهر ایدرک مملکتلری لرندن آلق خصوصنده نه خارقلر کوستردیکنی آکلامق ایچون بو مثالی ایراد ایتدک

بونکه برابر داخلی و خارجی سیاستلرنده عینی مسابکه سالک اولدقلری کورمیورلر . اوت ، سیاستده تقسیم اعمال قاعده سی اساس اتخاذا ایدیورلر . وظائفی نفسلرینه حصر ایتمیورلر . نه رؤساء نه معینده کیر لرنده کی ملترک دیگر افرادینه ویرمه مک حتی بسله میورلر . بو حال رسمی دائره لر بی زیارت ایدن ، شعبات اموری نظر دقتدن کجیرلر ایچون بارز بر صورتده تجلی ایدر . انگلتره بو خصوصده یک بو بوک بر غیرتدر . زیرا حرب حاضر دن اکلشلا دینی وجهله حکومت مرکزیه سنک یوزلرجه میلیون انسانه قوه قاهره ایله حکم ایتکده کی عجز حقیقیسی ایله برابر کورمیورلرکه اقلیملرک اعماقنه دالمش ، یوزلرجه میلیون بشرک زمام مقدراتی انه آلمش ، سیاست عالمی عصرلرجه دست استبد اذنده طومش ، کنده یسندن علماً ده ایلریده ، نفوذجه ده کثیف ، قوت اعتباریه ده ا یوکسک ملتر آره سننده بیله سوزنی یوروتیور . مع هذا ایشده استغراب ایدیه جک بر جهت یوقدر ؛ زیرا انگلتره نک امور سیاسی بی تدبیر خصوصنده کی حالی طبقی امراض مختلفه یه قارشو بر طبییک حالی کی در . طیب او علتلردن یالکنز بریله اشتغال ایده جک اولورسه طبیعی در که او خسته لره عائد اولان علمی توسع ایدر ، اصول مداواتی ده او نسبتده تکمل ایدر .

اوت ، انگلتره بونی حقیقه ادراک ایش ، داخلی ، خارجی بوتون دوا ترنده وظائفی اربانه توزیع ایتشدر . هر دائره نک منقسم اولدینی شعبه لرک رئیس لری تحریات و تدقیقاتده دوام ایدر طورورلر . حمایه ایتکلری ، یا خود اشغال عسکرکی آلتنده بولوندیردقلری طویراقلری ، یا خود طوسغریدن طوغریوه مرکز حکومتلرینه ملحق ممالکی هیچ بر زمان نظر دقتدن دور طومازلر . او اراضینک ، او اراضیده کی انسانلرک اخلاقه ، اطوارینه ، تاریخه ، السنه سنه ، تجارتیه ، صنایعه ، زراعتیه ، مکاتینه ، الحاصل هر شیشه دائر تدقیقاتده بولونه رق بر طرفه قید ایدرلر . اوقدر واسع اولان

یوقاروده فردلرک جمعیتله قالمیشملری، ملتکزده فردی تدبیرلرله موجودیت سیاسیلهرینی تأمین ایتلمی محال اولدیغنی سولیشدک. بوحقیقته قارشلی ناصیل اعتراض ایدیله بیلیرکه رسول امین صلی الله علیه وسلم افدییز «اللهمک الی جماعتک اوزرنده» اولدیغنی خبر ویریور. قرآن کریم «وتعاونوا علی البر والتقوی» آیت جلیله سیله بزلی جمعیت حالنده تشبثله تشویق ایدیور.

مصرده اولسون، سائر یرلرده اولسون، نه قدر ایتک دستکاهیاری کوردک که ایشلرنده جدأ ماهر وعالم صنعتده بویوک بر موقع قازانمیه مقتدر بولونداقاری حالده هر برینک صنعتته عائد بیلدیکی سری باشقه سنه بیلدیرمیوب الی الابد صاقلی طومسی یوزندن، ابتدائی وعادی منسوجاتدن باشقه برشی حصوله کتیره مهین محدود ثروتلری ایله، اوفوق دستکاهلریله سوروکندیلر؛ دهها صوکر او روپالیلرک رقابتی قارشوسنده یا بوسبتون کوچولمیه، یا خود کلیاً منقرض اولمیه محکوم اولدیلر.

اوت، بو صنعتکارلرک حیقارداقاری منسوجات دهها متین، دهها دایاتقلی در. لکن تشبث فردی سببیه بالطبع فیائی یوکسک اوله جفندن او روپانک جمعیت حالنده کی تشبثلری (تعاون) ایله اخراج ایتدیکی مضوعات رقابت ایدمیسور. ایشته مصرده، تونسنده، جزائرده، هندده، ایرانده، الحاصل بوتون ممالک اسلامیه ده کی یرلی صنایعک روح انقراضی بودر.

نه اولوردی حیات صنایعلهرینک انقراض علامتلرینی کوزلریله کوزمکده اولان بومتلر دیکر لریله مسابقهیه قالمسه لریدی ده تعاون جمعیتلری سایه سنده قاریقلر میدانه کتیرمک حیات سیاسیلهرینی ده حیات اقتصادیلهرینه پیرو اولق تهلککسندن قورتارسه لریدی. لکن بوزوالیلر نه کندیلری، نه ده ملتداشساری حقدنه اعتماد بسله میورلر. اسکیه، کوره نکه باغلانوب قالمیه، سائر ملتله مسابقه دن اظهار عجز ایتمیه راضی اولیورلر.

بز بومستولی آفتک آثارینی بوتون حیات مدنیله مزده کور میوروز. اسکدن آریلق ایسته مهین، ثروت افراد ایله وجوده کتیر یله مهیه جک بویوک تجار تخانه لر آچمقدن امتناع ایدن تاجر لر من کندی طوبراقلرنده، کندی مملکتلرنده بولونداقاری حالده اجنبی تعاون شرکتلری طرفندن بویوک سرمایه لرله میدانه کتیریلن جسم امتعه ده بولرینه قارشلی رقابتدن عاجز قالدیلر.

جزین بر منظره دکلی درکه بر مسلمان ممالک اسلامیه تک اک بویوکلرینی طولاشسونده یریلرک النده ده بولره، تجار تخانه لره، مغازه لره دایر برشی کور مسون؟ آغلانه حق بر حال دکلی درکه او مسلمان مملکتلرینک چوغنده کی قاریقلرده مسلمانلرک نه اثری، نه نصیبی بولونماسون؟

بو خودکاملق، بو فردیلک روحی مع الاسف مسلمانلرده آله بیلدیکنه یایلمش، بوتون قلبلره حاکم بولونیسور. قادینسندن، ارککدن اوله لرینی کور یوروز که یا شخصی تجربه لری سایه سنده، یا خود اسکلی حاذق طیبیلردن عنعنه صورتیه کندیلرینه قدر کان صاغلانم بر روایت

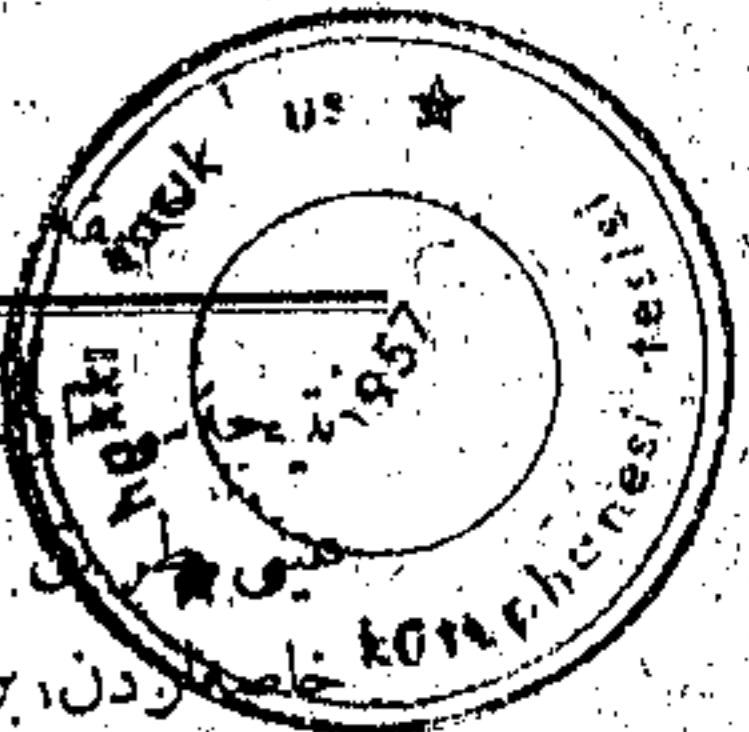
مملکتلرینی - صرف تسهیل تدقیق و تتبع مقصدیه - مناسب بر طاقم اقسامه آیره رق هر قسم ایچون یالکیز او قسمله اوغراشه حق آدمیر تخصیص ایدرلر. بونکله ده اکتفا ایتزلر. بویوک، کوچک بوتون مکتبلرنده حاکمیتلری آلتنده بولونان ملتکزک لسانلرینه، علملرینه دایر معلومات ویررلر. بومکتبلردن یتیشن انکیلز حاکمیتلری آلتنده کی اقوام آرسنده یا شارکن اونارک شئوننه، احوالنه قطعاً بیگانه قالماز؛ بوتون حرکات وسکناتنده کی مقاصدی ادراک ایدر. بونک ایچون انکیلز مملکتلرندن برینه کوندره جکلی حکومت آدمی او مملکتک لساننه، شئوننه لزومی درجه ده واقف اولانلر آرسندن انتخاب ایدرلر.

انکلتزه ممالککنده کی دوائر رسمیه شو ذکر ایتدیکنمز تقسیمه تابعدر. اوراده ناظر حلی بر معتاد بویوک رایه توقف ایدن مسائل عظیمه ایله اوغراشیر. کوچک ایشلرله امورک اولیائی حقسنده کی احضاراته، دقائق تفرعاته کلنجه بولرله اونانلرک انتخاب ایتمش اولدیغنی آدمیلردن باشقه سی اشتغال ایتمز. بومنتخب آدمیلر ایسه وظیفه لرینی ادا ده قصوری، تقصیری کورولمه یین امین ومقتدر مأمورلر آرسندن آلتیر.

واقعا بونظاملر یالکیز انکلتزه یه خاص دکلدیر. دیکر مملکتلرده ده آز چوق بوکا بکزه یین اصوللر موجوددر. یالکیز، ضعیفه برابر یوزلرجه میلیون بشره حکم ایدن انکلتزه محکوم ملتکزک اخلاقی، اطوارینی، امراضی تتبع ایچون مقتضی اولان مکر و حیهه سیاستی تعقیبه مضطر بولندیغندن بو خصوصده دیکر مملکتلره تفوق ایتشدیر. شیمدی بومثاللری بر طرفه بر اقله ده مدنیتلرینی، موجودیتلرینی تعاون و تقسیم اعمال اساسلری اوزرینه بنا ایدن شو بویوک امتلره نسبتله بز معاشر مسلمینک نه موقعده بولوندیغیمیزی تدقیق ایدم.

قارئین کرامک معلومیدر که اولولرمزک، خطیلرمزک صوکه سنه لرده کی بویوک بویوک مجاهداتنه رغماً مسلمانلردن چوغنی بوملتکزک تعاون ایچون وضع ایتمش اولداقاری اصول و نظاماتده اونلرله مسابقه ضرورتنده بولونداقاری هنوز حس ایتمه مشلردر. بو طویغوسزلق یر حالده که بو کون بر برلری ازوب بتیرمک ایچون بوغوشمقدمه اولان بویوک ملتکزک سطوتده، قوتده بومرتبهیه اصل اولملری آنجق اولجه تأسیس و تطبیق ایتمش اولداقاری «تعاون» جمعیتلری سایه سنده اولدیغنی محاربه حاضره اک بلیغ بر لسان ایله تبایغ ایدوب طور مقصده ایکن ایچمزدن بر جماعتک قالقوب ده مؤسسات مالیه تأسیس، متنوع قاریقلر انشاسی خصوصنده او ملتله رقابته کیریشدیکنی کور میوروز.

واقعا مسلمانلر عصر لرجه فردی تشبثله یا شادیلر. لکن قرون ماضیه ده حیات ذاتاً بو طرزده دوام ایتکده ایدی. حال بوکه اون طقوزنجی عصر ایله اولی تعقیب ایدن عصر حاضرک معیشتده ظهوره کتیردیکی انقلاب قارشوسنده عجباً ملتکزک تشبث فردی قاعده سیله یا شایه بیلیمی قابیلدر؟

هیچ بروطفه اووظیفه بی ایفایدن مأمورک چکیلمه سیله ، یاخود اوله سیله اصلا سکتیه اوغراماز . بوقاعده نك او عملکترده کی دواژده تأسسی ایچون باشیجه ایکی شرط واردرکه بری اعمالک تقسیمی ؛ دیگر ی ایسه کتمنه لزوم اولیان مسائلدن صوک درجه مکتوم طوتولسی ایجاب ایدن سرائر حکومت قدر هر شیک مدون بولوندر یلسی در . حتی اک صاقلی طوتولان اسرار قابلی خزینه لر ایچنده محافظه ایدمک شرطیله تمامیه مدوند . ایشته بونک ایچوندرکه او عملکترده بر حکومت آدمک ایش باشندن چکیلمسی ، یاخود خلفک سلفنک معاملاتنه واقف اولماسی یوزندن ایشار نك نادر سکتیه اوغراماز .

آرتیق دنیانک هر طرفده کی مسلمانلر کندیلری استیلا ایتمش ارلان بواحتراض ، بوخود کاملق مصیبتدن یاقلری صیر سینلرده تعاون جمعیتلریله یاشایان ملتزک مائری وجوده کتیره یه چالشونلر . زیرا اللهمک الی جماعتک اوزرنده در . سورودن آریلان قویون بیرتیجی حیوانلرک شکاری اولور .

عبدالعزیز چاویش

ایچی خسته نی

دوقدور مظهر عثمان بکک بوموضوعه داز طین زفیقمزده مهم وشایان دقت بر قونفرانسری درج اولمشدرکه بعض فقراتی بروجه آتی عیناً نقل اولور .

اک متین مملکتلرده صاحبقره صارمش بودامالکشول آفتی سوندرمک ایچون نه قدر اوغراشدنی ونه کوچکله موقیت حاصل اولدی کوز اوکته کتیر یلریسه هنوز القابی اوکره تمدی کوز بوجاهل محیطده کشول نعم اندیجه بزدن صوکره کلهجک اولان صنف منور وظیفه اجتماعیه سی تقدیر ایدرک مننه اوغراشده بوحاک اوکته نصل کچه جکی شایان تأملدر . بومملکتی سو من برضا قائمقامی ویا ناحیه مدیری عالمانه نصیحتلری ایله بوکون حتی جبر واستبدادیه ایچی منطقه سندن قادر ملیدر .

... کوریلورکه زاسراض عصیه حکیملری ایچی خصوصنده نظر مسنک حرام اولدنی بیلدیرن برواعظدن دها فضله تلاش ایدیورز . حریت بشریه نامتناهی حرمتی و بشریت فکری بوکسته رک الام بشریه نك چاره سی بولق بر تسمیزه قارش کله رک بر طرفدن ایچی نك سیبائی هرکه اوکریمکله برابر دیگر طرفدن رواجی تحدید ایچون ، قانونک بوتون استبدادیه خوش کوریلور و آلتیشلا یورز .

... اورویاده کشولک منی ایچون برچوق چاره له توسل ایدمشدر . ... اورویاده بونوع مسکریک مفرطدر . اعضاسی میانده کشوللی بر صالحی بیه بکنه قوبدرمایان ، اطباسی میانده علاج ایچون اولسون خسته سنه ، اولادیه بر فنجان شراب ویرمیان بک چوق کورولور . بزم بک چوق کنجبرمز ایسه ایچی بر لازمه مدنیت واکرام ایدین بر قدهک ردنی بر جرم اجتماعی صایورلر . نه قدر باطل بر فکر . بر مسلمان اولادی کندی طوپراغنده ده ، اجنبی مملکتنده ده کشوله قارش مسکم دیکله اوتاناملی . انتخار ایتلی در .

برده ایکی قده ایچی ایچک مدنیقی تقلید صاییلور . حالبوکه مدنیته پیشوا اولانر حیاتده هیچ آقول قوللاندلری ادعایی اک بو بوک بر عزیت اجتماعیه عد ایدیورلر . بونک ایچون کنجبر فزی کشوله قارش بوتون مناسیله برهیز کار کورمک ایتیز .

مسلمان چوجوغنده بو فضیلت طیبه صاب و متین بر تربیه اجتماعیه دلالت ایدر . بو خصوصده تمصب سب حجاب دکل ، شهسز وسیله انتخار اولور .

کذلک بعض معد خسته لقلرک علاجی بیلرلر ؛ کذلک بعض نباتاتک ، بعض حیواناتک جائز اولدقلزی خاصلردن بر قسمنه واقف بولنورلرده انبای ماتندن هیچ بری او سردن خبردار ایتک لجهته اصلا یاناشمازلر . چوق زمانلر معلوماتلری مزاره کورولورلر ؛ اکر بوزوالیلرده بر پارچه عقل اولایدی بو خصوصده باشقه ملتزک اثرینه تبعیت ایدرلردی . یعنی او بیلدکلری علاجک ، یاخود خاصه سندن خبردار اولدقلزی نباتک حقیقه اولیه اولدنی صورت رسیده تجارب ایله تحقق ایتدیردکن صوکر بر دیگرینک ادعاسنه محل قالمق اوزره امتیازی آلیرلردی . بوسورتله نه انسانیت بویله بر فائده دن محروم قالیر ، نه ده اوسبرک صاحبی اده ایده جکی مادی استفاده لری قاجیرمش اولوردی . بز بو کبی اسرار صاحبلری آرسنده اوله سی کوردک که بیلدیکنی باشقه سنه سوبله یه جک اولورسه او علاجک ، یاخود اونباتک خاصه دوائیه سی کیدر ظن باطنی بسلور ؛ بعضاده بوظنی صرف عجاتلری صورماسین ، ایسته مسین دیه ایلری سوریلور .

بز بو مصیبتک دواژر حکومته وارنجیه قدر تعمیم ایتدیکنی کوریلورز ، که حقیقه بک آجیقلی بر حالدر . اوت ، اولیه کاتیلر ، اولیه اداره رئیسلری بیلورز که معاملاتی ، اسرار قلمیه یی باشقه لرندن صوک درجه کیزله یه رک یالکز کندیلرینه حصر ایدیورلر . مقصدلری ایسه مافوقلرینه اوایشی کندیلرندن باشقه سنک یاپامایه جکی فکری ویره رک کندیلرندن هیچ بر زمان استغنا ایدیله مننی تأمین ایتکدن عبارتدر . ولوکه بوسورت مصالح ملتک معطلتی ، ایشارک تشوشی استلزام ایتسون . بواخلاقدکی کاتیلرک ، مدیرلرک ، رؤسانک معاملاتی تدقیق ایدنلر بونلرک ملتلینه ، حکومتلرینه نه قدر بویوک خسار ایقاع ایلدیکنی بیلرلر . بومصیبت اخلاقیه یه مبتلا اولانلرک کوزلری خرص اودرجه ده کور ایتمش که مصالح عامه نك افراد ایله قائم اولمایوب بالعکس تمامیه مستقل قلمسی لازم که جکندن و اداره مأمورلرینک شخصلریله علاقه دار اولقسزین ملتک شرائط حیاتیه سی ، اسباب رفاهی تزید و تأمین ایتک ایجاب ایده جکندن غافل بولونیورلر . کویا که بوغافلر ابدیاً عزل اولونمایه جقلرینه ، یاخود خسته لایمیه جقلرینه ، اوله یه جکلرینه دازر الله ایله عهد ایتمشلر ؛ بوغفلت عالم اسلامک باشنه نه قدر فلاکتلر کتیردی . اونی نه قدر فائده لردن محروم بر ایتمش . زیرا بویوزدن تشوش سیاسی و اداریه سی عصرلردن بری فردلره مرید اولورق قالمشدر ؛ فردلرک ضعیفه ضعفه دو شمش ، قوتیله جانلر ، درایتیله صلاح کسب ایتمش ، جهالتیله فساد یوز طوعش ، اولویله معطل اولمش ، الحاصل شخصلرک خیتیله خائب قالمش ، توفیق و سعادتیه سعاده ایریشمشدر .

بری چیقوب صوره بیلرکه : معاملات اداریه ، قلمیه و سیاسیة ناصیل اولورده جمعیت و تعاون قاعده سی ایله یوزودیله بیلر ؛ اوت ، جمعیت ، تعاون قاعده سنک حکمفرما اولدنی مملکتلرده بومعاملاتک ناصیل یورودیکنی کوزلر بوسواله در حال جواب ویرلر . او عملکترده

